

Finansira
Evropska unija

#ReLOaD

Regionalni program lokalne demokratije
na Zapadnom Balkanu

NEVLADINA ORGANIZACIJA	NAZIV PROJEKTA	TRAJANJE (mjesec)	GRANT (euro)	KRATAK OPIS PROJEKTA
				Tara (Pljevlja, Kolašin, Mojkovac)
Udruženje građana Polja	<i>Pješke u avanturu</i>	10	13,150	Kroz projekat će se obilježiti i promovirati 40 km pješačkih staza nadomak Mojkovca. Takođe će se unaprijediti postojeće planinske staze, na način što će se poboljšati mobilijar i infrastruktura. Kako bi dodatno doprinijeli dostupnosti turističkih sadržaja, seoska domaćinstva koja pružaju usluge smještaja u ovom klasteru dobiće priliku za kvalitetnu obuku predstavljanja sadržaja i komunikacije sa gostima.
Viva Vita	<i>Čarobne biljke u našem gradskom parku</i>	7	14,563	Ova inicijativa teži unapređenju znanja i vještina djece i prosvjetnih radnika/ca o ljekovitom bilju, unapređenju broja biljnih vrsta na teritoriji opštine Pljevlja kroz otvaranje botaničke bašte, kao i proglašenje Gradskog parka spomenikom prirode.
Lastavica	<i>ArtAction</i>	5	4,974	Mladi umjetnici nedovoljno su zastupljeni u procesu kreiranja javnih politika zbog čega ovaj projekat želi da ih učini vidljivijim, poboljša njihov ekonomski status i aktivno ih uključi u kulturnu scenu Pljevalja, a naročito u domenu promovisanja lokalnih vrijednosti. „Art Action“ podrazumijeva organizaciju koncerata, performansa i izložbi koji će privući širu publiku i uvećati prepoznatljivost rada lokalnih umjetnika.

Legalis	Škola preduzetništva „Mlad se osnaži“	8	12,745	Jedan od načina za ublažavanje problema nezaposlenosti jeste sprovođenje aktivnosti kao što su neformalne edukacije mladih iz oblasti biznisa i digitalnog marketinga, koje doprinose osnaživanju mladih za pokretanje preduzetništva, što je ključni dio ovog projekta.
Udruženje za kreativno djelovanje mladih Vesna	Očuvanje starih zanata u Mojkovcu	8	14,078	Sjećanje na stare zanate polako nestaje, a u Mojkovcu ne postoji ni izložbena ponuda tradicionalnih proizvoda poput nošnje, prekrivača, gubera... S tim u vezi, ovaj projekat radi na povećanju znanja mladih ljudi o neobičnim i vrijednim zanatima, a istovremeno poboljšava i kulturnu ponudu grada.
Čarobni prsti	Mala djela – veliki uticaj	7	4,990	Fokus ovog projekta jeste prikupljanje reciklabilnog materijala od kojeg će se praviti edukativne igre, a zatim i realizovanje obuka sa nastavnim osobljem i roditeljima za kreiranje edukativnih, društvenih igara po mjeri djeteta.
Natura	Razvoj održivog turizma u regionu planine Sinjavine	10	14,420	Razvoj outdoor aktivnosti na gotovo potpuno nevalorizovanom području planine Sinjavine umnogome bi uticao na kvalitet života lokalnog stanovništva. Zato ovaj projekat teži razvoju i promociji aktivnosti kao što su nordijsko skijanje, pješačenje, hodanje na krpljama, jahanje, posmatranje životinja i biciklizam.
Lovačko društvo Pljevlja	Hunting education	10	13,978	Lovačko društvo Pljevlja ovim projektom nastoji razbiti predrasude o lovcima i ukazati na njihov rad u domenu zaštite divljači i njihove životne sredine. U prvom redu planirano je formiranje edukativnog centra u kojem će se održavati radionice za mlade; na teme zakonodavstva u lovstvu i lovnoj etici, orijentaciji u prirodi, prepoznavanju tragova životinja, opasnosti prilikom boravka u šumi i očuvanju ambijentalne cjeline.
Felis Lynx	Afirmacija i unapređenje sportskog penjanja u opštini Kolašin	6	4,920	Opština Kolašin nudi vanredne mogućnosti za sport i rekreaciju i ovaj projekat nastoji dodatno unaprijediti tu ponudu afirmisanjem sportskog penjanja. Aktivnosti podrazumijevaju rekonstrukciju i adaptaciju penjališta u Biočinovićima kako bi lokacija bila u potpunosti bezbjedna i prilagođena i početnicima, a zatim i organizaciju treninga za lokalno stanovništvo i turiste.

				<i>Zajedno za sjever (Berane i Andrijevisa)</i>
Natura Nordika	<i>Zelena akcija Ulotina</i>	5	4,955	Prilaz rijeci Lim u andrijevičkom selu Ulotina godinama je onemogućen zbog zaraslog šiblja i velike količine smeća u obližnjem potoku, zbog čega se kroz ovaj projekat organizuju akcije čišćenja i uređivanja i postavljanje montažnog platoa na riječnoj obali.
Sjeverna zemlja	<i>Turističko-kulturna ruta Berana</i>	10	15,081	Turistička ponuda Berane nije razvijena i promovisana u mjeri u kojoj očuvani prirodni resursi i bogata kulturna baština to pružaju. NVO Sjeverna zemlja unapređuje mrežu turističkih aktera u lokalnoj zajednici i pruža edukaciju i promociju lokalnih turističkih agencija, kao i pružaoca turističkih usluga, i njihove bogate ponude i potencijala Berana.
Udruženje Penzionera Andrijevisa	<i>Penzioneri Andrijevice</i>	10	18,779	Organizacijom različitih kulturnih i sportskih aktivnosti za rekreaciju i socijalizaciju članova i članica Kluba penzionera u Andrijevisi, unaprijediće se kvalitet života starijih građana/ki u Andrijevisi. Poseban fokus je na servisima koji će oplemeniti slobodno vrijeme građana i građanki sa invaliditetom i uvođenje kvalitetnih sadržaja za ženske članice Udruženja.
Centar ekoloških inicijativa	<i>Podrška mladima u sektoru poljoprivrede - PROAGRO</i>	10	17,211	Projekat Centra ekoloških inicijativa će kroz obuke za mlade u poljoprivredi, nabavku opreme, promociju samozapošljavanja u poljoprivredi, mentorsku podršku i nagrađivanje najboljih agrobiznis ideja, dati doprinos unapređenju zapošljivosti omladine u sektoru poljoprivrede.
Crnogorska iskra	<i>Unapređenje socijalne inkluzije</i>	8	19,592	Riječ je o inicijativi za uvođenje nove usluge socijalne i dječije zaštite „Porodični saradnik” u opštinama Berane i Andrijevisa. Stručna lica koja će raditi s porodicama u riziku unaprijediće uslove za kvalitetan razvoj djeteta i funkcionisanje u porodičnom okruženju.

Udruženje drvoprerađivača Berane	<i>Drvopreradom do očuvanja životne sredine</i>	10	16,452	Udruženje drvoprerađivača Berane poboljšava informisanost šire javnosti o drvoprerađivačkim potencijalima i važnosti tog sektora u očuvanju životne sredine. Ovaj projekat će takođe osnažiti kapacitete klastera drvoprerade i unaprijediti saradnju svih relevantnih partnera izradom sektorske Analize.
				<i>Zajedno Nikšić i Plužine</i>
Socijalna pravda	<i>Budimo konkurentni</i>	7	9,980	Projekat za cilj ima osnaživanje radno sposobnih korisnica/ka prava na materijalno obezbjeđenje porodice da postanu konkurentniji na tržištu rada. Prateći smjernice Centra za socijalni rad u Nikšiću, korisnici i korisnice će imati priliku da učestvuju u usavršavanju engleskog jezika, znanja rada na računaru, ali i da pohađaju obuke za polaganje vozačkog ispita.
Udruženje Korina	<i>Odgovornost prije svega #OPS2023</i>	7	17,270	Problem nekontrolisane populacije napuštenih pasa u Nikšiću predstavlja zdravstveni, finansijski i estetski problem. Stoga je opšti cilj kojem projekat želi da doprinese smanjenje broja napuštenih pasa na human i sistemski način i poboljšanje javnog zdravlja pasa na teritoriji opštine Nikšić.
Društvo mladih ekologa, Nikšić i Divlja ljepota, Plužine	<i>Bolje razumijevanje voda usljed klimatskih promjena</i>	10	16,703	Teritorije opština Nikšić i Plužine odlikuju se specifičnim geomorfološkim i hidrološkim karakteristikama, a dostupne informacije govore da će u budućnosti klimatske promjene značajno uticati na ovo područje. Opšti cilj projekta je doprinos osnaživanju lokalnih zajednica da aktivno utiču u očuvanju voda zbog prijetećih klimatskih promjena.
Mozaik	<i>ADAPT to EMPOWER</i>	9	17,871	Projektom „ADAPT to EMPOWER“ će se za osobe sa invaliditetom sa teritorije opštine Nikšić, kao i za njihove porodice, obezbijediti inovativni servisi psihosocijalne i pravne podrške, sa mobilnim timovima i posebnom podrškom za žene sa invaliditetom.

Centar za afirmaciju RE populacije - CAREP	<i>Mladi, hrabri i glasni!</i>	10	16,126	Ovaj projekat će tretirati problem niskog stepena uključenosti mladih iz RE zajednice u sportske i kulturne aktivnosti. Aktivnosti poput izviđačkog kampa i radionica za srednjoškolce/ke o društvenoj participaciji, stažiranja mladih, produkcije Podcasta i raznovrsnih školica, unaprijediće kvalitet života ranjivih kategorija i aktivirati mlade u procesima donošenja odluka.
Impuls	<i>Za društvo jednakih</i>	9	15,269	Sva istraživanja i iskustva pokazuju da djeca iz RE populacije imaju znatno manje šanse da steknu osnovne vještine u čitanju i numeričkim sposobnostima u poređenju sa nacionalnim prosjekom. S tim u vezi, ovaj projekat obuhvata različite aktivnosti koje će se fokusirati na pružanje dodatnih časova djeci iz ranjivih kategorija za sticanje vještina pisanja.
Biznis Centar i NVO Mozaik	<i>ReWork</i>	10	17,860	Ključna komponenta projekta jeste uključivanje ranjivih kategorija u lokalno tržište rada. Korisnici socijalne zaštite, osobe sa invaliditetom, dugoročno nezaposlene osobe i pripadnici/ce RE populacija proći će desetmesečni praktičan rad, kako bi unaprijedili radne vještine. Projekat takođe uključuje rad s privrednicima, kako bi se utvrdile mogućnosti za razvoj inovativne infrastrukture i korišćenja ljudskih resursa na efektivan način, predviđen pametnom specijalizacijom.
Udruženje za pomoć licima ometenim u psihofizičko razvoju	<i>Rana intervencija za djecu sa teškoćama u razvoju</i>	10	19,858	Unapređenje cjelokupnog stanja i razvoja djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju iz Nikšića glavni je cilj ovog projekta, i to kroz ranu intervenciju i osnaživanje roditelja. Za petnaest uključene djece napraviće se personalizovan plan, što uključuje radionice stručnjaka koji će raditi sa djecom na poboljšanju njihovog sveukupnog psihofizičkog stanja, komunikacije, motorike i povećanju socijalnih vještina.
Alfa centar	<i>Unapređenje sajber bezbjednosti – Šta (ni)je nasilje</i>	8	13,831	Kako bi se preveniralo sve izraženije sajber nasilje, predloženim projektom će se unaprijediti kapaciteti mladih da prepoznaju različite sajber prijetnje (vršnjačko online nasilje, nesigurno dijeljenje informacija i lozinki, neblagovremeno prepoznavanje štetnih programa i distribucija neprikladnog sadržaja).

				<i>Središnji region (Podgorica, Danilovgrad, Zetai, Cetinje)</i>
Kreativne žene Crne Gore	<i>Evropskom muzikom kroz kulturnu diplomatiju Crne Gore</i>	5	4,995	Revitalizacija kulturne baštine kroz izvođenje manje poznatih kompozicija ključni je segment ovog projekta. Aktivnosti su fokusirane na „oživljavanje“ muzikalija sačuvanih u fundusu Narodnog muzeja na Cetinju koje su rijetko ili nikada izvedene. Time se odgovara na izazov nedostatka istraživanja muzičke baštine u Crnoj Gori, ali se i obogaćuje kulturna ponuda Prijestonice.
Organizacija slijepih za Podgoricu, Danilovgrad i Kolašin	<i>Podrška pristupačnom obrazovanju učenika-ca osnovnih škola oštećenog vida</i>	8	11,749	Cilj projekta je da se unaprijedi pravo na pristupačno obrazovanje u Crnoj Gori, i to: štampanjem udžbenika na Brajevom pismu, uvećanoj crnoj štampi i pripremi udžbenika u audio formatu. Navedeno je za učenike/ce oštećenog vida od velikog značaja, kao podrška kojom će se unaprijediti mogućnost njihovog lakšeg i kvalitetnijeg praćenja redovne nastave.
Centar za klimatske promjene, prirodne resurse i energiju	<i>Mreža za održivi i cirkularni tekstil</i>	9	12,485	Mladi ljudi skloni su brzom street modi, odnosno brzim modnim trendovima koje imaju izuzetno visok ekološki trošak. S tim u vezi, ovaj projekat će tokom devet mjeseci edukovati mlade o njihovoj ulozi u borbi protiv ove vrste zagađenja i prilikama za zeleni biznis u oblasti održivog tekstila; kao i osnažiti civilni sektor za aktivno učešće u kreiranju javnih politika iz domena cirkularne ekonomije.
Multimedijalni studio EHO	<i>Re-kreiraj!</i>	5	4,778	Građani/ke Danilovgrada će na edukativno-kreativnim radionicama aktivno učestvovati kreirajući umjetničke proizvode od reciklažnog i recikliranog materijala, poput skulptura i multimedijalnih sadržaja, koji će naposljetku biti predstavljeni javnosti. Kroz projekat će se o cirkularnoj ekonomiji edukovati i šira javnost, kreiranjem multimedijalnih materijala.
Klimatron	<i>Moj svijet eko reciklaže</i>	5	4,995	Zbrinjavanje otpada u velikim gradovima veliki je izazov današnjice, te ovaj projekat promovira inovativne metode reciklaže u Glavnom gradu. U prvom redu, fokusira se na edukaciju preškolaraca/ki što osigurava dugoročni cilj i promjenu svijesti o značaju pravilnog sortiranja otpada.

Pravni centar	<i>Digitalno obrazovanje i pravna podrška RE djeci – DigiLaw</i>	8	14,516	Projekat DigiLaw osmišljen je s ciljem da romske i egipćanske porodice u Podgorici ohrabri da školuju djecu. S tim u vezi, tokom projekta će se pružati pravna pomoć porodicama s neriješenim pravnim ili lošim finansijskim statusom u Crnoj Gori, zbog čega njihova djeca nijesu upisana u škole ili ne istrajavaju u školovanju.
Ansambli ORO i Savez slijepih	<i>Zajedno se ujediniamo, da kulturno nasljeđe oživimo</i>	8	14,400	Uz istraživanje i interpretiranje lokalne muzičke i etnokoreološke baštine, ovaj projekat u produkciju sadržaja uključuje osobe s oštećenjem vida, kojima uglavnom nije obezbijeđeno ravnopravno učešće u kulturnom životu lokalne zajednice. Završnicu projekta obilježiće bogati kulturno-umjetnički događaji u Podgorici i Danilovgradu.
Nezavisna teatarska scena BUNT	<i>ARTBIZ</i>	5	4,866	Lokalno tržište rada limitirano je za umjetničke kadrove, te mladi umjetnici često imaju poteškoće sa obezbjeđivanjem stabilnih prihoda. Ovaj projekat nudi mladim umjetnicima i umjetnicama edukaciju koja razvija preduzetničke vještine, kao i informisanost o svim dostupnim nacionalnim i internacionalnim fondovima i konkursima.
Mreža za evropske politike MASTER	<i>Idemo u EU!</i>	10	14,390	Aktivnosti ovog projekta fokusirane su tako da zainteresuju mlade da se opredijele za bavljenje preduzetništvom, da ih informišu o mogućnostima za proizvodnju i finansiranje, kao i da ih podstaknu da razvijaju sopstvene poslovne vještine. Poseban fokus je na mladima iz ranjivih grupa stanovništva.
Crnogorski savez za tehničku kulturu POLITEHNIKA i Montenegrobotics	<i>PG Stem Lab – Moderne tehnologije za mlade</i>	8	12,230	Okosnicu projekta čini organizacija vikend radionica na kojima će mladi sticati nova saznanja iz oblasti robotike, elektronike i 3D štampe, kao i rekonstrukcija laboratorije koja će biti modernizovan prostor za rad. Ovime se rješava izazov deficita mjesta na kojima mladi mogu istraživati i dijeliti znanja mimo formalnih obrazovnih ustanova. Mladi će biti dodatno stimulisani da se bave savremenim informacionim tehnologijama.

Primijenjena analiza ponašanja za djecu sa autizmom	<i>Priprema djece s autizmom za školu</i>	5	4,195	Izražen je nedostatak stručnog kadra, nedostatak edukativnih materijala za osobe koje rade s djecom s promjenama ponašanja iz spektra autizma i nedostatak savremenih didaktičkih metoda i tretmana, a djeca polazak u školu često doživljavaju traumatično. Ovaj projekat sve involvirane strane priprema za tu važnu promjenu i olakšava svakodnevicu.
Centar za prava djeteta	<i>Ekonomsko osnaživanje pojedinaca/ članova porodice u krizi</i>	7	14,985	Za smanjenje stope nezaposlenosti, ključno je targetirati najosjetljivije grupe – a to su manjine, žene, osobe s nižim stepenom obrazovanja, stariji građani/ke, samohrane majke, korisnici/ce socijalnih davanja... Ovaj projekat podrazumijeva rad sa izdržavaocima porodica, koji će proći radionice razvijanja motivacije, a zatim i konkretnih vještina koje će im pomoći u samozaposlenju.
				<i>Coastal Mates (Budva, Kotor, Herceg Novi)</i>
Ekološki centar Delfin	<i>Eko znanje za aktivno djelovanje</i>	10	19,635	Doprinos dostizanju ciljeva održivog razvoja daće se neformalnim edukacijama u četiri osnovne škole iz Kotora (sprovođenjem radionica, obilaskom projektnog područja i učešćem u likovnom takmičenju, eko kvizu, medijskom kampanjom za smanjenje upotrebe plastičnih kesa i akcijama uređenja i ozelenjavanja javnih površina).
Mare Mare	<i>Made by Novljanke</i>	8	16,540	„Made by Novljanke“ pomaže ženama iz ranjivih kategorija stanovništva da pokrenu svoj biznis iz oblasti šivenja. Tokom projekta biće organizovano desetine radionica šivenja, ali i motivaciona predavanja i predavanja o započinjanju biznisu i to za najmanje deset polaznica. Ova inicijativa će ih takođe, kroz izradu Kataloga proizvoda, povezati neposredno sa privrednim društvima koja će otkupljivati njihove proizvode.

<p>Društvo za kulturni razvoj „Bauo“</p>	<p><i>Znanje je COOLtura! Povećanje stručnih kompetencija mladih u kulturi</i></p>	<p>10</p>	<p>16,540</p>	<p>Tokom formalnog obrazovanja mladi ljudi uglavnom ne stiču dovoljno znanja i vještina koje im mogu pomoći da se zaposle u domenu kulture. Iskustva pokazuju da ne vladaju kompetencijama poput pisanja projektnih aplikacija, traženja donatora, finansijske pismenosti, pokretanja sopstvenog biznisa, digitalne pismenosti i slično, što se ovim projektom nastoji nadomjestiti.</p>
--	---	-----------	---------------	--